

Recensió a "The Elgar Companion to Law and Economics", de Jürgen G. Backhaus.

Pablo Salvador Coderch

- **Jürgen G. Backhaus (Editor). *The Elgar Companion to Law and Economics*. Edward Elgar, Cheltenham, UK. Northampton, USA, 1999, XII + 548 pàgs. 200 US \$.**

Als 27 anys d'edat, Pietro Trimarchi (1934-) publicà *Rischio e Responsabilità Oggettiva* (Milano, Giuffrè, 1961) una de les monografies europees sobre dret de danys més brillants de la dècada dels anys seixanta. Seguirien altres títols, com *Causalità e danno* (Milano, Giuffrè, 1967), però amb el pas del temps, el gran jurista italià s'allunyaria del seu reeixit intent de refaccionar el sistema de responsabilitat d'empresa, escriuria un molt bon manual d'Institucions de dret privat, moltes vegades editat (*Istituzioni di Diritto Privato*, Milano, Giuffrè, 2000) i es dedicaria finalment i amb notable èxit a exercir la digna professió d'advocat. Ara, Giampaolo Frezza (Universit  LUMSA, Roma) i Francesco Parisi (George Mason University, Fairfax) situen a Trimarchi, entre George Stigler i Thorstein Veblen, en la galeria de retrats d'autors clàssics en anàlisi econòmica del dret, una galeria composta per 49 filòsofs, economistes, juristes, sociòlegs i publicistes i que ocupa quasi la meitat de *The Elgar Companion to Law and Economics*, llibre editat per Jürgen Backhaus i la lectura del qual els recomana InDret ara (Part IX, pp. 280 a 531. Per Pietro Trimarchi, vegi's pp. 492 a 508).

La biografia de Pietro Trimarchi és quasi una par bola de l'anàlisi econòmica, però europea del dret: d'haver nascut i treballat en els Estats Units d'Am rica, Trimarchi seria avui citat com un dels fundadors del *Law & Economics* i ho seria en un lloc no molt llunyà al que ocupen juristes culturalment tan propers a ell com el seu contemporani Guido Calabresi (Milano, 1932 -). Però Trimarchi seguí vivint i treballant en la seva Itàlia natal i la seva carrera ha estat la d'un gran jurista italià del nostre temps, no la d'un professor americà, ni molt menys la d'un analista econòmic del dret: per mal i per bé, l'Europa de les facultats de dret continua ignorant el *Law & Economics movement*. Llibres com l'editat per Jürgen Backhaus intenten, al mateix temps, cobrir el buit ja quasi mig secular i retre homenatge als qui intentaren trencar l' llament de l'anàlisi doctrinal europeu de tot allò que pogués assemblar-se remotament a les ciències socials, tal i com s'entenen en el món sencer, Europa inclosa, per descomptat.

Naturalment, l'intent de Backhaus, com en el seu dia el del seu homenatjat Trimarchi te bastant de quixotesc, però no per això resulta menys digne d'elogi, cosa que InDret vol ressaltar molt clarament i des del principi: al marge d'una tradició cultural i en contra de la reticència conscient de gran part de l'*establishment* europeu de la ciència jurídica – de la *Rechtswissenschaft*–, Backhaus i la resta de col·laboradors que han fet possible el llibre ressenyat emprenen en ell la tasca improbable d'arreglar en la seva galeria de retrats a gents tan diverses com Plat  o Karl Marx; com Cesare Beccaria o Otto v. Gierke; com Max Weber o George Stigler (aquest últim junt amb el propi Trimarchi són els dos únics nascuts en el segle XX que figuren a la llista). I  s que si, més enllà de l'afany heroic d'identificar una tradició europea en *Law & Economics*, el lector pacient

arriba a esbrinar quin és el fil conductor que uneix els 49 autors de la galeria, InDret li agrairà que se li faci saber per millor il·lustració de la nostra petita comunitat.

Menys forçada resulta la primera meitat del llibre, tot i que, de nou, les divisions de les seves Parts I a VIII (pp. 1 a 270) resulten desiguals i el lector no aconsegueix esbrinar quin *fundamentum divisionis* presideix l'improbable sistemàtica del llibre: a l'esperable introducció dedicada a Ronald Coase (ben escrita per Francesco Parisi), segueixen una discussió interessant sobre *property rights* (de Christian Müller i Manfred Tietzel) i una referència brevíssima i impagable al canvi legal en l'anàlisi econòmica (de Richard N. Drobna i Douglass North). No obstant això, "Dret Privat i Economia" (Part II) es redueix a un capítol de Família (Margaret Brinig: de lectura obligada pels familiaristes espanyols, els qui, de familiaritzar-se amb l'obra completa d'aquesta catedràtica de la University of Iowa i *no nonsense woman*, farien probablement la inversió intel·lectual de la seva carrera) acompanyat per un altre d'herència (Richard E. Wagner). A continuació, se'ns diu que "Dret Públic i Economia" (Part III) inclou capítols sobre els bancs centrals, economia constitucional, anàlisi econòmica del dret administratiu, principi de subsidiarietat i ..., de nou, els drets de propietat (Thomas J. Miceli). L'anàlisi econòmica del dret laboral (Part IV), el de la regulació, fiscalitat i empresa pública (Part V), així com l'anàlisi de la resolució extrajudicial de conflictes (Part VI, un altre bon capítol de Miceli) precedeixen una discussió detallada de les fonts del dret (Part VII) en la què el lector trobarà referències cabdals a la literatura més recent sobre la matèria, fins i tot més enllà del clàssic *Law & Economics*: el pas del paradigma neoclàssic aplicat al dret a una consideració analítica més complexa i, sobretot, cada cop més interessada en les normes morals i socials (*social norms*) i no només en les disposicions jurídiques (*rules*) delimiten amb ambició els nous àmbits de treball dels juristes sensibles a les ciències socials i no només a l'economia. Douglass North ha invertit dècades de la seva vida intel·lectual en ensenyar-nos que les institucions no s'entenen sense analitzar la tríada composta per les regles formals de dret, les normes socials i el grau d'aplicació (*enforcement*) d'ambdues. Es mèrit de Jürgen Backhaus (editor del llibre i autor de la seva introducció i de sis capítols i biografies) haver reunit un bon conjunt d'investigadors d'ambdós costats de l'Atlàntic per donar un pas més en la tasca d'enriquir l'anàlisi econòmica i institucional del dret: el llibre que Backhaus ha fet possible és un bon company.